

Teologická
fakulta
Faculty
of Theology

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

VIRTUÁLNÍ REALITA JAKO ZPŮSOB AKTIVIZACE V DOMOVECH PRO SENIORY: MOŽNOSTI A LIMITY

Mgr. Věra Suchomelová, Th.D

Co dnes zazní

- Možnosti, benefity a rizika využití VR obecně
- Projekt VIREAS: Virtuální realita v aktivizaci seniorů

Virtuální realita

- Počítačem simulované prostředí poskytující uživateli téměř dokonalý pocit fyzické přítomnosti v imaginárním světě či na „reálných“ místech
- Uživatel je centrem 360° prostoru, do zážitku je **ponořen** (*immersion*)

Možnosti a benefity VR

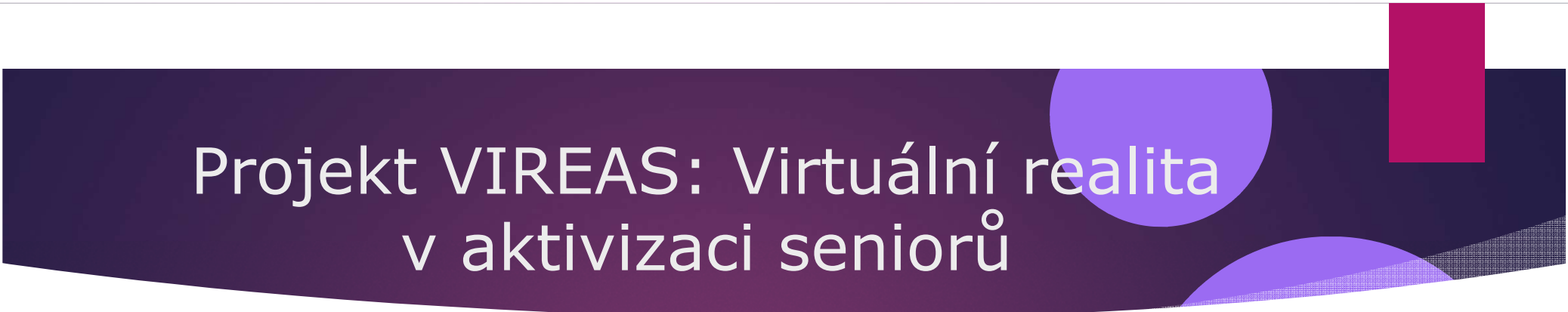
- Senior jako aktivní hybatel děje, svoboda rozhodnutí
 - Prožitek akce nebo relaxace
 - Svoboda pohybu (i nemobilní chodí)
 - Znovu poznávání nebo objevování nového
 - Únik do vlastního světa nebo sdílení
 - Cvičení paměti a motoriky
 - Průvodce vidí, co vidí senior

Aktivizační zázrak? Možná, ale...

- Nežádoucí fyziologické reakce uživatelů (strach, závrať, nevolnost), zmatenost
- Headset jako seniorský „babysitter“
- Uzavřenost ve virtuálním světě (sociální exkluze)

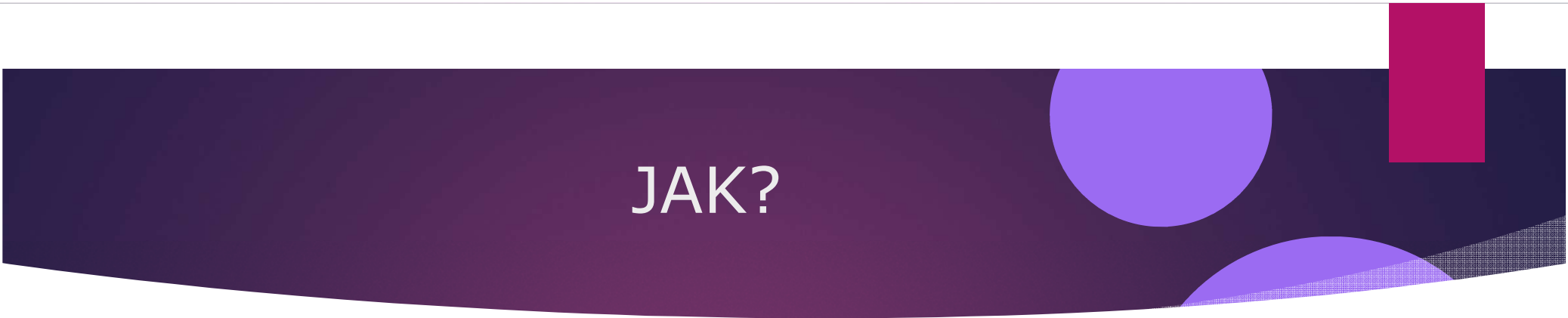
Projekt VIREAS: Virtuální realita v aktivizaci seniorů

- **Software** respektující potenciál, omezení a klíčové psycho-spirituální potřeby seniorů
- **Metodika** využití VR v aktivizačním konceptu a pracovní listy
- **Workshop** pro vedoucí zařízení a aktivizační pracovníky

CO?

- Kvantitativní průzkum mezi 160 seniory v DPS
- TOP 3: **les, cestování, centrum města** (= být „mezi lidmi“)

JAK?

- Tvorba scénářů, hledání optim. přenosu děje do VR

První verze software

- Uživatelské testování (vhodný a nevhodný klient)
- Kvalitativní šetření (obsah, interaktivita, ovládání, jak pracovat se zážitkem v reálném světě seniora)

Druhá verze software, metodika, pracovní listy

Bývalá pedagožka ve virtuálním lese

DÍLČÍ ZÁVĚRY PILOTNÍ STUDIE: les

OBSAHOVÁ STRÁNKA

- Reálná „realita“ (zákonitosti přírody)
- Moment překvapení (AHA)
- Prvky života a pohybu
- Maximální volnost pohybu

ZPŮSOB OVLÁDÁNÍ

- Dvojí míra interaktivity zážitku dle mobility a motoriky
- Paralelní ovládání („autoškola“)
- Jednodušší teleporting
- Čas k pochopení, jak na to

METODIKA: kapitola k technice

- VR jako asistivní technologie (benefity, limity, rizika)
- „Vhodný“ klient (kognitivní, neurologická a smyslová omezení)
- Technické parametry (mobilní a nemobilní varianta, ovladače...)
- Prostorové a technické nároky na zařízení (vybavení místnosti, počítač, hardware)
- Manipulace - hygiena, údržba, servis
- Možný technologický vývoj, výhody a nevýhody různých technických řešení

METODIKA: kapitola k aktivizaci

- Způsob interakce se seniorem (od uvedení po závěr)
- Struktura zážitku (úvod, hlavní část, závěr – ztišení)
- Participace aktivizačního pracovníka (míra a způsob zapojení, role, úloha)
- Individuální a skupinová aktivizace ve VR (příklady, vzor pracovního listu, návaznost na aktivizaci ve VR v reálném prostředí)

METODIKA: kapitola k etickým aspektům

- „Desatero“ (komunikace, bezpečí, nakládání s daty, aktivizace jako nástroj inkluze, ne exkluze)
- Dokumenty pro klienty (poučený souhlas)
- Nakládání s daty

Zásady smysluplného využití VR v aktivizačních činnostech:

- vhodný interaktivní scénář
- prostorové a technické zázemí
- proškolení vedoucích a aktivizačních pracovníků
- propojení zážitků ve VR a každodenního života
- podpora sociálních interakcí v zařízení
- **podpora důstojnosti, sebedůvěry a kontinuity životního příběhu konkrétního člověka**

Děkuji Vám za pozornost a těším se
na osobní setkání někdy příště!

Mgr. Věra Suchomelova Th.D
email: suchomelova@tf.jcu.cz

Teologická
fakulta
Faculty
of Theology

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice